

Tussenkomst GR 25sept17 Actieplan Kraken kan niet op zich staan

NOT170925 v2 – Dirk Holemans

Beste collega's,

In de kwestie die hier op tafel ligt, spelen er twee rechten: het eigendomsrecht en het woonrecht. In feite valt het sterk te betreuren - en misschien is dit wel meteen de kern van de zaak' - dat deze twee rechten met elkaar in conflict gaan. Want laat ons wel wezen –en daarmee verwijzen we meteen elke romantische visie naar de prullenmand – bijna niemand kraakt een pand in deze stad voor zijn plezier. Wonen is een van de meest existentiële behoeftes qua zekerheid, eenieder die kraken kan vermijden, zal dat doen. Maar soms is het binnen de huidige samenleving het enige alternatief dat sommigen rest.

Vanuit de Groen-Fractie pleiten we dan ook voor een genuanceerde benadering, wat tegelijk zeker niet betekent dat alles zomaar toelaatbaar is. Dit is ten andere een standpunt dat we op alle niveaus verdedigen. Om dit te illustreren, wil ik graag citeren wat Stefaan Van Hecke, het Groen Kamerlid dat deze materie opvolgt, hierover stelt op zijn website, naar aanleiding van de onthouding van Groen in de bevoegde Kamercommissie. Hij maakt een duidelijk onderscheid tussen twee situaties:

1. **Het binnendringen in en bezetten van een bewoond huis kan uiteraard niet.** Dat is voor Groen totaal onaanvaardbaar. De strafwet liet klaarblijkelijk niet toe om snel op te treden en de binnendringers te verwijderen als ze niet op heterdaad konden worden betrapt bij het **binnendringen**. De verstrenging van de strafwet waardoor ook het **bezetten** van of het verblijven in zo'n woning, zonder toestemming van de bewoner, strafbaar wordt, heeft Groen dan ook gesteund (in tegenstelling tot wat sommige meerderheidspartijen proberen te laten uitschijnen). Overigens, op een dergelijke manier een woning binnendringen en het bezet houden is niet hetzelfde als kraken. 'Kraken' is het zonder toestemming in gebruik nemen van een onroerend goed dat ongebruikt is. Als iemand een bewoond pand binnendringt, is dit dus niet 'kraken'. En ik voeg er zelf aan toe: een pand bewonen is niet gewoon er snel een matras en stoel plaatsen, het moet gaan over effectieve bewoning.
2. Het wetsvoorstel wil ook het klassieke 'kraken' van **niet-gebruikte panden** strafrechtelijk aanpakken. En dat is voor Groen een stap te ver. Al te vaak zien we dat panden door de eigenaar jarenlang worden verwaarloosd. De eigenaar stelt ze niet te koop of te huur, maar laat ze verloederen, vaak om speculatieve redenen, om het pand later tegen een hogere prijs te kunnen verkopen. Als je dan tezelfdertijd vaststelt dat er een grote woonnood is, dat veel mensen geen geschikte of betaalbaar woning vinden, dan is dat schrijnend. Het kraken van dergelijke niet-gebruikte panden is dan vaak een vorm van sociale of politieke actie tegen een gebrekkig woonbeleid of tegen de speculatiepolitiek van bepaalde vastgoedvennootschappen. Moet een kraker die zo'n pand betreft dan strafrechtelijk vervolgd worden? Voor Groen kan dit niet. Dit gaat te ver. Uiteindelijk ga je dan vaak mensen die geen dak boven hun hoofd hebben en radeloos zijn, nog eens strafrechtelijk gaan aanpakken. Om die redenen kunnen we *dat luik* van het wetsvoorstel NIET steunen. (einde citaat)

Collega's, tot daar onze duidelijke positionering in dit dossier. De grote vraag is nu hoe we in de toekomst het kraken kunnen vermijden.

Want de nieuwe wet is een versterking van het eigendomsrecht, in de eerste plaats van de eerste woning, maar verandert niets aan de grote woonnood in deze stad. Nochtans staat wonen als grondrecht ingeschreven in onze grondwet. Ik ben er echter van overtuigd dat ook de indiener van het voorstel van raadsbesluit dat nu voorligt, en zijn partij die in Gent terecht de focus legt op armoede en in het bijzonder kinderarmoede, mee de strijd wil voeren om kraken te voorkomen door werk te maken van een daadkrachtig woonbeleid op alle beleidsniveaus, ook het Vlaamse en het federale.

Want een slechte woonsituatie treft de mensen in armoede het hardste. Sterker nog, acute problemen op de woonmarkt kunnen net verhinderen dat mensen uit de armoede geraken.

Er zijn in deze stad heel wat gezinnen in armoede die er alles aan doen om hun leven uit te bouwen. Ze volgen opleidingen, grijpen elke werkkans aan, hun kinderen lopen hier school. Ze worden ondersteund door heel wat gemotiveerde en geëngageerde professionals uit diverse middenveldorganisaties, ook burens tonen zich meer dan solidair.

Maar wat blijkt, veel van deze gezinnen woont precair, in slechte huizen met kortlopende contracten, of vindt gewoon geen huis. Hun ontwikkelingstraject, en zeker van hun kinderen, stopt als ze dakloos worden.

Overigens, net vorige woensdag was er hier onder de stadshal een solidariteitsmoment van een waaier van welzijnsorganisatie die ons hebben gewezen op het feit dat er in onze stad een pak gezinnen ook met kinderen in dak- of thuisloosheid terechtkomen. We mogen niet blind zijn voor dit belangrijk signaal over de preciaire woonsituatie van heel wat inwoners in onze stad. Vele hulpverleners melden ons hun radeloosheid wanneer ze nog maar eens voor hun cliënten op zoek moeten naar een gepaste huurwoning. En die in de praktijk niet kunnen vinden. De zenuwachtigheid is de voorbije weken ook gestegen. Er worden nog meer problemen verwacht.

Vandaar dat het onze plicht is om een sterk antwoord te formuleren op dit signaal, wel wetend dat enkel als alle beleidsniveaus in dit land meer doen en samenwerken, we structureel het verschil kunnen maken.

Op niveau van Gent is er nood aan een *extra initiatief op vlak van het realiseren van het woonrecht*. Binnen een dergelijke taskforce woonrecht kan het Stadsbestuur samen met het middenveld en de hulpverleners op het terrein in dialoog gaan over de mogelijke maatregelen om de onderkant van de woonmarkt te versterken. Op die manier kunnen we zoeken naar bijkomende tijdelijke woonoplossingen en naar meer structurele inspanningen naar de meest kwetsbare groepen op de woonmarkt.

Dit is het signaal dat onze fractie vandaag wil geven. Iedereen in deze stad moet kunnen wonen.

Collega's,

Ik hoop dus dat iedereen die stelt dat kraken een schande is, met evenveel vuur opkomt voor een doortastend woonbeleid. Een beleid dat ervoor zorgt dat er geen gezinnen meer op de dool zijn in deze stad omdat ze geen plek vinden op de lokale huurmarkt.

Een beleid waar we de structurele onderfinanciering van de sociale huisvesting aanpakken. In die zin ben ik blij met de tussenkomst gisteren van collega Yuksel, waar hij ook pleitte voor meer sociale woningen in Gent. Ik heb dit punt al als eerste en enige gemaakt in de commissiebespreking van dit punt.

Want laat ons wel wezen: zonder extra investeringen door de Vlaamse regering in nieuwe sociale woningen gaan we er niet komen. De extra 225 miljoen extra die de Vlaamse regering vandaag bekend maakte is welgekomen en nodig, vinden we zeker positief, maar zal verre van volstaan. Ondertussen is er ook nood aan het ondersteunen aan innovatieve vormen van sociaal wonen zoals de *Community Land Trust*.

Ook het verhogen van bestaansminima op federaal niveau kan mensen in armoede meer ademruimte bieden in de zoektocht naar een woonst.

Samengevat: we zijn tegen alle zaken die mensen treffen in hun woonrecht. Maar het federaal initiatief inzake kraken lost dus weinig op wat betreft de woonproblematiek. Ik hoop van harte dat de collega's op de hogere niveaus initiatieven nemen zodat op termijn iedereen kan instappen op de reguliere woonmarkt. En de nood tot kraken zo goed als verdwenen is.